

כלי המשכן

במשכן היו שישה כלים עיקריים:

בקודש הקדשים

ארון הברית

בקודש

המנורה
שולחן לחם הפנים
מזבח הזהב

בחצר המשכן

הכיור
מזבח הנחושת

הכיור

”וְעִשִּׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכִנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרִחֻצָּה”

הכיור עמד בחצר המשכן, והיה עשוי מנחושת. הכיור היה בנוי משני חלקים: הכיור והכנ (=הבסיס).

הכיור שימש לקידוש ידיים ורגליים של הכהנים. לפני שהכהונים התחילו את עבודתם בבית המקדש היה עליהם "לקדש" (=לשטוף) את ידיהם ורגליהם.

מאין הגיעה
הנחושת
לכיור?

"בנות ישראל היו בידן מראות שרואות בהן כשהן מתקשטות ואף אותן לא עכבו מלהביא לנדבת המשכן, והיה מואס משה בהן מפני שעשויות ליצר הרע.
אמר לו הקב"ה, קבל כי אלו חביבין עלי מן הכול שעל ידיהם העמידו הנשים

ממה היו עשויות המראות של הנשים במצרים? _____

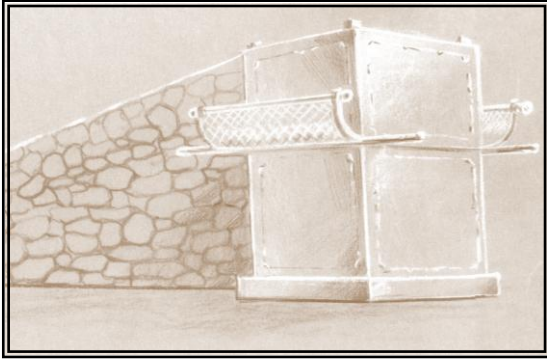
מדוע משה לא רצה לקבל את תרומת המראות? _____

המראות נקראות בשם "המראות הצובאות". נסו לחשוב מדוע! _____

מזבח הנחושת

"וַעֲשִׂיתָ אֶת-הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי שִׁטִּים"

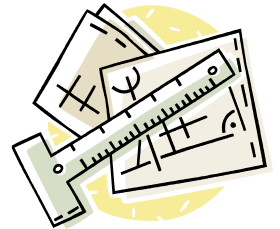
המזבח עמד בחצר המשכן, והיה עשוי מעצי שיטים מצופים בנחושת. צמוד למזבח נמצא הכבש, דרכו עולים אל המזבח, ועל המזבח עצמו הקריבו קרבנות.

העבודה המרכזית במשכן ובמקדש הייתה הקרבת הקרבנות. את הקרבנות הקריבו על גבי מזבח הנחושת.

על גבי המזבח היו שלוש מערכות: המערכה הגדולה – עליה הוקרבו הקרבנות.

מה היה גובהו של מזבח הנחושת?

לפי ר' יהודה ורבי מאיר: שלוש אמות (כמטר וחצי)
לפי ר' יוסי: עשר אמות (כחמשה מטרים)

שימו לב: גובהו של אדם ממוצע הוא פחות משני מטרים!!!

כיצד ייתכן שלווים בגובה ממוצע נשאו את המזבח בזמן הנדודים במדבר?

אפשרות שנייה:

הלויים נשאו רק את החלק העליון של המזבח, ואת החלק התחתון בנו בכל חנייה מחדש!

אפשרות אחת:

הלויים שנשאו את המזבח היו מאוד גבוהים.

מזבח

”וַעֲשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ”

מזבח הקטורת, הנקרא גם 'מזבח הזהב', עמד במרכז 'הקודש'. הוא היה עשוי עצי שיטים, ומצופה זהב. מזבח הזהב שימש להקטרת הקטורת פעמיים ביום. הקטורת הינה תערובת של אחד עשר סממנים (=צמחים בעלי ריח טוב), שמפזרים על גבי הגחלים שעל מזבח הזהב. ברגע שפיזרו את הקטורת עלה מן המזבח עמוד של עשן. בתקופת המקדש, יכלו להריח את ריח הקטורת בכל ירושלים.

כשמשה רבנו קיבל את הציווי על מזבח הזהב הוא התקשה, ושאל את הקב"ה:

שאל משה: איך יתכן שהמזבח לא יישרף, והרי על המזבח, העשוי עץ מצופה זהב, מניחים גחלים לזהות?

ענה הקב"ה:

אני מתפלא עליך! והרי כשהיית צעיר ראית סנה בוער שלא נשרף! כך אם אני רוצה גם המזבח לא יישרף!

המשיך משה:

ענה לו הקב"ה:

יפה אמרת, אמנם המזבח לא יישרף, אך עדיף שבכל זאת תעשה ציפוי עבה של זהב!

אבל הרי עדיף שלא לסמוך על הנס!

שולחן לחם הפנים

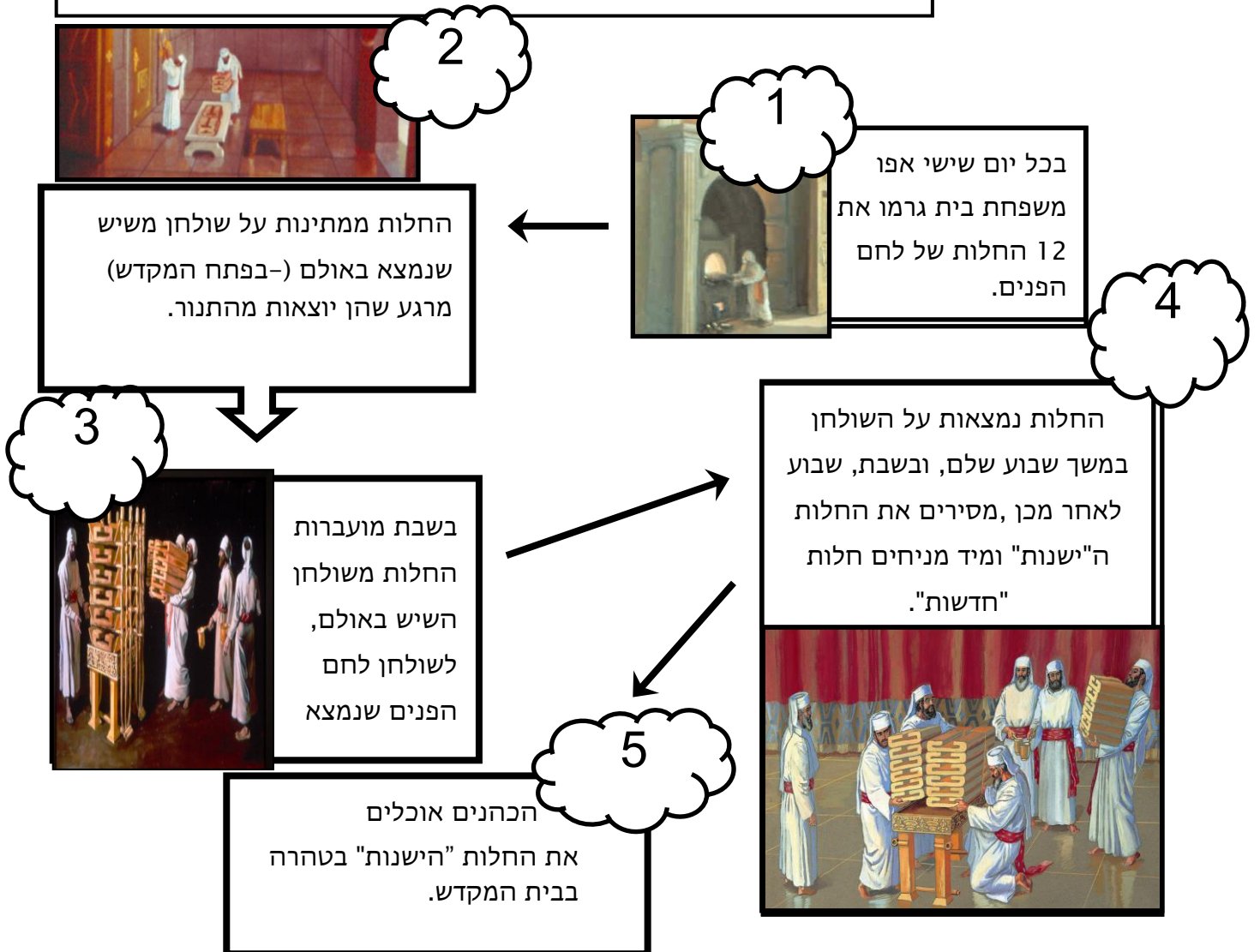
”וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים... וְצָפִיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר וְעָשִׂיתָ לוֹ זָרָה זָהָב טָבִיב”

שולחן לחם הפנים עמד בתוך הקודש, בצד צפון. הוא היה עשוי עצי שיטים מצופים בזהב, ועליו היו מונחות חלות לחם הפנים. את חלות לחם הפנים אופים ביום שישי, מניחים אותם על השולחן בשבת, והן נמצאות שם שבוע שלם, עד שבשבת הבאה מחלקים אותן לכהנים.

השולחן מסמל את השפע הגשמי שיורד לעולם דרך המשכן.

”הרוצה להעשיר - יצפין. וסימנך שולחן לזום הפנים בצפון”

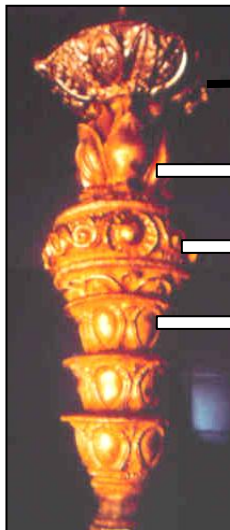

המנורה

”וְעָשִׂיתָ מְנֹרֶת זָהָב טְהוֹר מְקֻשָּׁה תִּיעָשֶׂה הַמְּנֹרָה”
(שְׁמוֹת כ”ה, ל”א)

מנורת הזהב עמדה בקודש, בצד דרום.
היא הייתה עשויה זהב מקשה אחת,
ושימשה להדלקת הנרות.

פרח

כפתור

גביע

הנר

קישוטי המנורה

למנורה שלושה קישוטים -
גביע, כפתור ופרח. מעליהם מונח
הנר, לתוכו יוצקים את השמן,
ובו שמים את הפתילה.
את הנר מדליק כהן בכל יום
(-גם בשבת) בין הערביים.

שימו לב - גם כהן הדיוט יכול להדליק את המנורה!

הידעת?

כל ארבעים השנים ששמעון הצדיק כיהן ככהן גדול בבית
המקדש השני, הנר המערבי
(= הנר האמצעי שפנה מערבה) של המנורה
דלק במשך ארבעים שנה יומם ולילה,
ומעולם לא כבה!

ארון הברית

"נְעִשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים... וְצִפִּיתְּ אֹתוֹ זָהָב וְטָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ
תְּצַפְּנֵנוּ נְעִשִׂיתְּ עָלֵינוּ זָרָהָב קְסִיבִי"
(שְׁמוֹת כ"ה, י' - י"א)

ארון הברית עמד בקודש הקודשים, והיה עשוי עצי שיטים ומצופה זהב מבפנים ומבחוץ. (-ארון זהב בתוך ארון עץ, בתוך ארון זהב).

כיסוי הארון נקרא "כפורת", והוא עשוי מקשה אחת זהב. על גבו היו שני "כרובים" (דמויות בצורת מלאכים).

בארון היו הלוחות ושברי הלוחות וכן ספר התורה שכתב משה רבינו כשהיה בראש הר סיני. לצדו הניחו את צנצנת המן, מטה אהרון, וצלוחית שמן המשחה.

עפ"י המדרש:

- כשעם ישראל קיים את המצוות ועשה את רצון ה' - פנו הכרובים איש אל אחיו.
- אך כשעם ישראל לא קיים את רצון ה' - הפנו הכרובים גב אחד לשני. (ילקוט שמעוני, מלכים רמז קפ"א)

תנו כותרת לתמונות -

